

GLAVNI STROKOVNI SVET

Ljubljana, 13. septembra 2022

ZAPISNIK

16. redne seje Glavnega strokovnega sveta Slovenskega zdravniškega društva (GSS SZD), ki je potekala v obliki videokonference v torek, 13. septembra 2022.

Virtualna prisotnost članov je razvidna iz seznama sodelujočih in prijavljenih prek aplikacije *Zoom* ter je sestavni del zapisnika.

Sodelujoči so soglasno sprejeli naslednji predlagani

DNEVNI RED:

1. Pregled zapisnika 15. redne seje GSS SZD; M. Šoštarič
2. Potrditev predloga prenovljenega programa specializacije iz družinske medicine; M. Petek Šter
3. Obravnava prošnje za ustanovitev Sekcije literatura in medicina SZD; Z. Čebašek Travnik
4. Obravnava prošnje za ustanovitev Sekcije za pediatrično oftalmologijo SZD; M. Tekavčič Pompe
5. Potrditev predloga prenovljenega programa specializacije iz nevrologije; M. Rakuša
6. Obravnava prošnje za izdajo diplom za dodatno znanje iz obvladovanja bolečine na podlagi dela in sodelovanja pri razvoju protibolečinske dejavnosti v R Sloveniji; M. Šoštarič
7. Pravilnik o posebnih znanjih zdravnikov in doktorjev dentalne medicine; R. Komadina
8. Razširitev kompetenc diplomirane medicinske sestre v ambulanti družinske medicine; R. Komadina
9. Razno

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič prisotne prosi, da v času seje razmislijo o tem, ali bi nadaljevali s sejami preko videokonference ali bi seje v prihodnje izvajali le v živo.

Ad 1.: Pregled zapisnika 15. redne seje GSS SZD

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič pove, da na zapisnik 15. seje ni bilo pripomb, in prisotne seznanj, da je SZD glede urejanja področja subspecializacij posredovalo vprašanje na ZZS. Od ZZS je SZD prejelo odgovor, da je ZZS v fazi ustanavljanja delovne skupine, ki se bo ukvarjala z omenjeno problematiko. S tem razlogom izr. prof. dr. Maja Šoštarič predlaga, da SZD počaka na predlog ZZS, in ZZS predlaga, da je v delovno skupino vključen tudi predstavnik SZD.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič prisotne seznanj, da je SZD prejelo poziv s strani ZZS glede neaktivne specializacije iz klinične fiziologije. S strani prof. dr. Švaba in prof. dr. Finderleta je SZD že prejelo dopis z mnenjem, naj se specializacija obdrži. S tem razlogom izr. prof. dr. Šoštarič predlaga, da bi ZZS prosili, da se specializacija za nekaj časa zamrzne, istočasno pa se da pobuda za ustanovitev delovne skupine, ki bi našla način za revitalizacijo specializacije.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič prosi za mnenje prof. dr. Frasa, ki prisotne seznanj s pomembnostjo ohranitve te specializacije in podpira srečanje delovne skupine ter se ga je pripravljn tudi udeležiti.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič pove, da si predstavlja, da bi delovna skupina v sodelovanju z ZZS izbrala nacionalnega koordinatorja, identificirala mentorje, pregledala kurikulum in akreditirala ustanove za izvedbo.

Prof. dr. Komadina in prof. dr. Fras se s predlaganim strinjata. Prof. dr. Fras meni, da bi se bila sestanka pripravljena udeležiti tudi prof. dr. Švab in prof. dr. Šuput.

SKLEP 1.a.: SZD počaka na predlog ZZS in predlaga ZZS, da je v delovno skupino vključen predstavnik SZD.

SKLEP 1.b.: Ustanovi se delovna skupina za revitalizacijo specializacije iz klinične fiziologije.
--

Ad 2.: Potrditev predloga prenovljenega programa specializacije iz družinske medicine; M. Petek Šter

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič preda besedo prim. prof. dr. Mariji Petek Šterk, ki predstavi predlog prenovljenega programa specializacije iz družinske medicine.

Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk prisotne seznanj, da je program specializacije družinske medicine iz leta 2012, zaradi česar je potrebna prenova. Populacija se stara, na voljo so nove tehnologije, izpostavi komunikacijske in organizacijske veščine ter krepitev profesionalnih vrednot. Omeni, da je predlog pripravljn skladno s smernicami, pri čemer se trajanje specializacije ni spremenilo. Razširjen je del v ambulantnem okolju, obvezni so kroženje v DSO in NMP, tečaj iz paliativne medicine ter večina iz obposteljnega ultrazvoka.

V prenovljenem programu je večji poudarek namenjen sprotnemu ocenjevanju (modularne naloge, kolokviji na kroženjih, letno preverjanje znanja – MEQ, letni razgovor in izpit iz praktičnega in teoretičnega dela). Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk meni, da je predlog celosten, utemeljen in zasnovan za prihodnost ter temelji na izhodiščih stroke in kompetenc družinske medicine ter je prilagojen potrebam populacije pacientov in zdravstvenega sistema.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič pohvali predlog, ker vsebuje tudi tečaj iz paliativne medicine in ker mora specializant na koncu narediti raziskovalno nalogo, s čimer spodbuja specializante k raziskovalnem delu. Postavi vprašanje, kako je videti raziskovalna naloga.

Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk odgovori, da mora biti v raziskovalnem delu nujno uporabljena raziskovalna metodologija, za samo delo pa ni nujno, da mu sledi objava. Mentor specializanta mora imeti znanstveni doktorat, naloga pa mora biti predstavljena z zagovorom komisiji, v kateri je prisoten tudi fakultetni profesor.

Prim. Danica Avsec vpraša, na kakšen način se bodo specializanti učili komunikacije.

Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk prisotne seznanja, da je komunikacija na specializaciji družinske medicine močno zastopana in da je katedra družinske medicine tudi nosilka predmeta komunikacije ter da sta v specializacijo vključena dva modula komunikacije: uvodni/splošni in sporazumevanje v posebnih okoliščinah.

Prof. dr. Radko Komadina vpraša, kakšen je delež med akutno obolelimi in kroničnimi bolniki pri zdravnikih družinske medicine. Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk odgovori, da je to odvisno od populacije, da pa je večina njenih pacientov kroničnih bolnikov. Med desetnimi bolniki je približno devet kroničnih bolnikov in en akutno oboleli.

Prof. dr. Radka Komadina zanima, ali je izobraževanje iz NMP obvezno ali prostovoljno.

Prim. prof. dr. Marija Petek Šterk pove, da je v novi specializaciji izobraževanje iz NMP obvezno, za kar so prosili tudi specializanti sami, saj so trenutno zdravniki družinske medicine zelo vključeni v dežurstva na NMP.

Prof. dr. Radko Komadina omeni, da v Nemčiji specializacija urgentne medicine ne obstaja in da o njej tudi ne razmišljajo. Istočasno izrazi skrb, da v Sloveniji nimamo pokritih urgentnih centrov in da mlade spravljamo v nevarnost, če jim ne nudimo znanja iz NMP.

Prof. dr. Zlatko Fras vidi urgentni center kot širši problem, še posebej v času epidemije, ko se je zdravnike razporejalo na različna delovišča in so pacienti dobili navodila, naj gredo v urgentni center. Ta praksa se še vedno nadaljuje, vendar urgentni centri ne bodo zdržali takšnega pritiska pacientov. S tem razlogom predlaga hitro dostopne ambulante znotraj zdravstvenih domov, kar pa ni tema današnjega sestanka GSS.

Prof. dr. Antonija Poplas Susič potrди, da to ni tema sestanka, in podpre predlagan program specializacije iz družinske medicine, ki je usmerjen v prihodnost.

SKLEP 2: GSS potrди prenovljen program specializacije iz družinske medicine in bo pobudo za prenavo specializacije posredoval Zdravniški zbornici Slovenije.

Ad 3.: Obravnava prošnje za ustanovitev Sekcije literatura in medicina SZD; Z. Čebašek Travnik

Dr. Zdenka Čebašek Travnik predlaga ustanovitev nove sekcije v okviru SZD, in sicer Sekcije literatura in medicina, ki bo namenjena povezovanju literarne dejavnosti in medicine. Omeni, da bi bili člani tudi nezdravniki, kar bo v statutu sekcije tudi podrobno opredeljeno. Sekcija literatura in medicina se ji zdi smiselna, saj imajo nekatere medicinske fakultete v tujini narativno medicino vključeno v kurikulum, kar potrjuje, da gre tako za ljubiteljski kot tudi za strokovni vidik.

Razmišlja tudi v smeri, da bi bilo delovanje sekcije usmerjeno tudi na druženja kolegov, v okviru katerih bi predstavljali knjige članov ali knjige, povezane z medicino. Dogodke bi združili z glasbenimi dogodki ali pripovedništvom oziroma z nečim, kar bi potrjevalo povezavo med literaturo in medicino. Ustanovni člani so na sestanku dali med drugim tudi pobudo, da bi se

vzpostavil seznam slovenskih zdravnikov avtorjev. Prošnjo zaključiti z željo, da bi kolegi sprejeli pobudo in bi lahko sekcijo čim prej ustanovili.

Prof. dr. Radko Komadina prisotne seznanil, da je izvršni odbor SZD pobudo na seji že obravnaval in jo soglasno sprejel ter da je bilo tovrstnih druženj pred epidemijo bistveno več. Izr. prof. dr. Maja Šoštarčič doda, da z veseljem pozdravlja ustanovitev sekcij, ki imajo številne aktivnosti, ter meni, da bo omenjena sekcija gotovo ena izmed njih, zato se že veseli sodelovanja.

SKLEP 3: GSS potrdi namero o ustanovitvi Sekcije literatura in medicina.

Ad 4.: Obravnava prošnje za ustanovitev Sekcije za pediatrično oftalmologijo SZD; M. Tekavčič Pompe

Izr. prof. dr. Maja Šoštarčič prisotnim pove, da je bila prošnja za ustanovitev sekcije za pediatrično medicino zaradi preostalih točk večkrat predstavljena z dnevnega reda sej GSS, za kar se doc. dr. Manci Tekavčič Pompe opravičuje.

Doc. dr. Manci Tekavčič Pompe razloži, da so pediatrični oftalmologi opazili potrebo po združevanju oziroma ustanovitvi formalnega združenja, ki bo olajšalo uveljavljanje smernic in mnenj na tem področju. Sekcija bo združevala oftalmologe in pediatre, gre pa za celostno obravnavo bolezni otrok. Nato preda besedo prof. dr. Marku Hawlini, ki omeni, da je znotraj Združenja za oftalmologijo nekaj subspecialnih aktivnosti, ki vedno, kadar se formirajo, predstavljajo dodatne aktivnosti, zaradi česar v Združenju za oftalmologijo podpirajo pobudo za ustanovitev omenjene sekcije.

Izr. prof. dr. Vojk Berce omeni, da so o ustanovitvi sekcije govorili tudi na sestanku strokovnega sveta za pediatrijo, ki ga je pooblastil, da izrecno podpre sekcijo za pediatrično oftalmologijo. V ustanovitvi sekcije za pediatrično oftalmologijo vidijo tudi uresničitev enih od njihovih želja po usmerjenosti k večjemu številu specializacij.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarčič vpraša, na podlagi česa se nekdo deklarira kot pediatrični oftalmolog.

Doc. dr. Manci Tekavčič Pompe pove, da so pediatrični oftalmologi v ameriškem združenju deklarirani kot tisti, ki se več kot 75 % svojega časa ukvarjajo z očesno patologijo otrok. Po specializaciji pa so to oftalmologi.

SKLEP 4: GSS podpre ustanovitev Sekcije za pediatrično oftalmologijo.

Ad 5.: Potrditev predloga prenovljenega programa specializacije iz nevrologije; M. Rakuša

Doc. dr. Martin Rakuša predstavi predlog programa specializacije iz nevrologije, saj ima trenutna specializacija isti kurikulum že 18 let, sama prenova pa je trajala kar nekaj let in je bila predstavljena tudi na nevroloških kongresih, pri pripravi so opravili tudi anketo med specializanti.

Nova specializacija bo za leto dni krajša, torej bo skrajšana iz šestih na pet let, kroženje in izbirno kroženje sta bolj podrobno opredeljeni, prav tako letni in študijski dopust. Kroženje bo potekalo 48 mesecev, kar ustreza UEMS-ovim zahtevam. Med kroženjem specializant

znotraj več let večkrat zaokroži, s čimer se pogloblja znanje, nevrologi pa se tako večkrat srečajo z možgansko-žilnimi boleznimi. Jasno so definirani mejniki v izobraževanju, tako da je med specializacijo tudi specializant seznanjen, kako napreduje, pa tudi mentor ima večjo podlago, kadar meni, da mora specializant določeno področje ponoviti. Po 12 mesecih sledi kolokvij iz urgentne nevrologije, po katerem je specializant sposoben opravljati dežurstvo, seveda z možnostjo konzultacije.

Po opravljenem drugem sklopu in opravljenem praktičnem kolokviju je specializant pripravljen na samostojno delo v ambulanti, seveda pa se lahko že prej vključuje v delo v ambulanti. V tretjem sklopu se specializant pripravlja na specialistični izpit. Novost v specializaciji je tečaj iz paliativne medicine.

Večji preizkusi znanja med specializacijo so: kolokvij za dežurstvo, kolokvij za delo v ambulanti in kolokvij oziroma seminar ob zaključku sklopa kroženja. Po končanem programu se specializant lahko odloči za specialistični izpit v Sloveniji ali tujini, pri čemer bo specializantu, ki bo opravil izpit v tujini, priznan teoretični del, ki je v tujini težji kot v Sloveniji.

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič vpraša, kaj je bilo v kurikulum vključeno v prejšnji specializaciji, da je bila leto dni daljša. Doc. dr. Martin Rakuša odgovori, da je bilo več psihiatrije (šest mesecev), več nevrokirurgije in nevrofiziologije. Bistveno se mu zdi, da je ostala nespremenjena nevrologija, saj je sedaj razvidno, da specializant kroži tako na oddelku kot v ambulanti.

Prof. dr. Marko Hawlina omeni, da so oftalmologi pristali na rešitvi, da specializantu, ki opravi evropski izpit, priznajo teoretični del, v Sloveniji pa mora nato opraviti še praktični izpit.

Doc. dr. Martin Rakuša omeni, da bo specializant po štirih letih kroženja sposoben praktičnega dela in povabi viš. znan. sod. izr. prof. dr. Uroša Rota k razlagi.

Viš. znan. sod. izr. prof. dr. Uroš Rot pove, da so želeli s prenovno specializacije poostri nadzor nad samim potekom specializacije in se distancirati samo od enega dne, v katerem specializant pokaže svoje znanje, torej dne, ki je namenjen zaključnem specialističnemu izpitu. S tem razlogom so v program vključene številne varovalke, kot so kolokviji, dežurstva ... Evropski izpit je nekaj, čemur se želijo približati, saj predstavlja sodoben način preverjanja znanja, s katerim lahko specializanta bolje spremljaš celotno specializacijo in ne le na specialističnem Izpitu.

Doc. dr. Martin Rakuša prisotne seznanj, da predlog podpira tudi nacionalni koordinator za nevrologijo Igor Rigler.

SKLEP 5: GSS potrdi prenovljen program specializacije iz nevrologije in bo pobudo za prenovno specializacije posredoval Zdravniški zbornici Slovenije.

Ad 6.: Obravnava prošnje za izdajo diplom za dodatno znanje iz obvladovanja bolečine na podlagi dela in sodelovanja pri razvoju protibolečinske dejavnosti v R Sloveniji; M. Šoštarič

Izr. prof. dr. Maja Šoštarič prisotne seznanj s prošnjo za izdajo diplom za dodatno znanje iz obvladovanja bolečine, kar je že ustaljena praksa, zato ne vidi razloga, da se diplom ne bi izdalo. Prisotnim omeni, da bodo letošnje leto diplome podeljene na Slovenskem kongresu anesteziologov, ki bo konec septembra.

SKLEP 6: GSS izda diplome za dodatna znanja iz obvladovanja bolečine naslednjim prejemnikom: prim. Gorazd Požlep, prim. Neli Vintar, Mensur Salihović, Ana Jurečič, mag.

Aleš Pražnikar, Ana Pekle Golež, prim. Slavica Lahajnar Čavlovič, dr. Branka Stražišar, Barbara Kosmina Štefančič, prim. Jelka Pirc, mag. Mateja Lopuh, Božena Jerković Parač, prim. Maja Cesar Komar, Metka Šipek, prim. doc. dr. Nevenka Krčevski Škvarč, prof. dr. Mirt Kamenik, Višnja Ivanišević, prim. Majda Šarman, Karmen Pišek Šuta, Metka Miklič, Franc Maksl, Marina Lačan, mag. Vesna Papuga, Branimir Bem, Martina Zupančič, Gordana Pavlovič, asist. Helena Jamnik.

Ad 7.: Pravilnik o posebnih znanjih zdravnikov in doktorjev dentalne medicine; R. Komadina

Prof. dr. Radko Komadina prisotne sezani, da je želel poročati o Pravilniku o posebnih znanjih, vendar tudi novi minister ni podpisal pravilnika, ki ga je SZD skupaj z ZZS pripravilo v zakonitem roku. Razloži, da je bil decembra 2021 sprejet noveliran Zakon o zdravniški službi, v katerem so navedena tudi posebna znanja. Podzakonski akt, torej pravilnik za izpeljavo posebnih znanj, bi morali sprejeti v treh mesecih, vendar pravilnika do danes nista uspela podpisati niti prejšnji niti trenutni minister. Posebna znanja so torej uzakonjena, ne moremo pa jih izpeljevati tako, kot je navedeno v pravilniku.

Prof. dr. Šoštarč razloži, da jih zato še vedno izpeljujemo tako, kot smo jih izpeljevali do sedaj.

SKLEP 7: Prisotni so seznanjeni, da Pravilnik o posebnih znanjih zdravnikov in doktorjev dentalne medicine še ni podpisan.

Ad 8.: Razširitev kompetenc diplomiranih medicinskih sester v ambulanti družinske medicine; R. Komadina

Prof. dr. Radko Komadina prisotnim pove, da je IO SZD ob pregledu interventnega Zakona o stabilizaciji razmer v javnem zdravstvu ocenil, da je razmišljanje Zveze – Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije v smeri uvajanja dveh specializacij za DMS z razlogom, da bi razbremenili primarni nivo stranpot, s čimer se strinjajo tudi na RSK za družinsko medicino. Po informacijah si tudi Zveza – Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije ne upa prevzeti kompetenc, kot so bile predstavljene v medijih. Nobena od zdravniških organizacij ni bila formalno seznanjena z vsebino tega zakona in so se z njim seznanile iz medijev.

RSK za družinsko medicino meni, da bi za omenjene kompetence morale zadoščati dodiplomsko izobraževanje medicinskih sester, in razmišljajo v smeri, da se v nasprotnem primeru izobraževanje razširi na dodiplomski študij.

SKLEP 8: Prisotni so seznanjeni, da RSK za družinsko medicino, enako kot IO SZD, meni, da razširitve kompetenc diplomiranih medicinskih sester, ki so navedene v predlogu interventnega zakona, niso primerna rešitev.

Po obravnavi zadnje točke izr. prof. dr. Maja Šoštarč povabi prisotne na kongres SZD, ki bo 14. oktobra, in se vsem zahvali za udeležbo.

Zapisala:

Predsednica GSS SZD:

Ula Ukmar

izr. prof. dr. Maja Šoštarič, dr. med.

Predsednik SZD:
prof. dr. Radko Komadina, dr. med.